

Ureja uredniški
odbor — Glavni
in odg. urednik
Jože Stular —
tel. 21-071, lok.
251 — Tisk in
klišej CP »Go-
renjski tisk«

Sava

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ

LETO VI. — STEVILKA 9.

KRANJ, 14. maja 1966

NEPOSREDNI RAZGOVORI O NAGRAJEVANJU

V aprilu so bili v delovnih enotah valjarna II, avtopnevmatikarna in premazovalnica razgovori o nagrajevanju. Te razgovore so zahtevali delavci teh enot, organizirala pa jih je sindikalna podružnica.

Pomanjkljivosti, ki so se pojavljale v nagrajevanju v teh enotah, so privedle do napetega vzdušja, zato je razumljivo, da so delavci zahtevali neposreden razgovor s strokovnimi delavci, ki delajo na nagrajevanju. Razgovori, ki so bili v delovnih enotah, so po mnenju nekaterih delavcev, ki smo se z njimi pogovarjali, bolj koristni kot pa sestanki, kakršne smo »uprizorjali« do sedaj. Končno bomo morda le uvideli, da je to res. Relacija delavec v neposredni proizvodnji in strokovni delavec je tako skrajšana na minimum, razgovor postane bolj neposreden in jasn.

Čeprav so bili razgovori dokaj živahni, pa so bili dogovori na koncu konkretni, strokovne službe pa so se obvezale, da bodo rešile probleme, ki so jih na razgovorih obravnavali.

Poleg ostalih strokovnih delavcev, ki so pri tem sodelovali, je bil tudi tov. Andrej Košič, diplomirani ekonomist. Rad se je odzval naši prošnji in za Savo napisal naslednji sestavek:

Problematika osebnih dohodkov, ki so jo obravnavali zbori delavcev avtopnevmatikarne, valjarne II in premazovalnice, je širša in globlja, kot izgleda na prvi pogled.

nezadovoljstvo v omenjenih proizvodnih enotah. Poleg tega so bili povprečni OD v prvih treh mesecih januarja najvišji, marca pa najnižji. Vzrok, da so bili povprečni osebni dohodki v februarju za 8% nižji od januarskih je ta, da je bilo sicer v obeh mesecih enako število delovnih dni, v januarju pa smo dobili OD še za 2 dneva praznikov (1. in 2. januarja). Marca je bila produktivnost

da predstavlja vrednost proizvodnje v DE pnevmatikarna slabi dve tretjini vse proizvodnje naše tovarne. In če je v tej enoti v nekem mesecu masa osebnih dohodkov (t. j. višina denarnih sredstev, ki jih enota izplača za osebne dohodke delavcev) nižja za nekaj %, tako kot je bila n. pr. marca nižja za 6% od februarjske, potem to nujno vpliva tudi na povprečne OD v vsej tovarni.

Po posameznih delovnih enotah pa so bili poleg teh kompleksnih problemov še razni vzroki, da je ta ali oni delavec dobil manjši OD kot januarja oz. februarja. Osební dohodki delavcev v obračunski enoti izdelava zmesi — DE valjarna II so bili marca za 8 do 12.000 starih dinarjev nižji kot februarja, pri tem pa delavci sami zatrjujejo, da niso bistveno manj delali kot prejšnje mesece. Tudi številke potrjujejo, da je to res, saj so marca zmešali le 18 ton manj zmesi kot februarja, denarja pa so dobili 700.000 din manj. Zakaj? Prvič zato, ker so delali nekaj zmesi po (spremenjenih) tehnoloških postopkih, za katere še ni bilo izdelanih predpisov, niti določenih izdelavnih časov. Tako del njihovega vložnega dela ni bil priznan v obliki sredstev za OD. Drugič zato, ker je pri obračunu OD februarja za to enoto prišlo do pomote, čeprav le-ta delavcem ni bila v škodo. Končno je bila tudi količinska proizvodnja v marcu nižja, kar v obliki zaslužkov znesne približno 15.000 SD.

Do podobnega primera kot v obračunski enoti izdelave zmesi, je prišlo tudi v DE premazovalnica. Tu vzrok za izredno nizko maso OD ni le v tem, da en materialni ček za približno 140.000 SD ni bil obračunan — ta ček je bil namreč precej nejasno izpolnjen — verjetno je na manjši znesek denarja za osebne dohodke vplival tudi način nagrajevanja, za katerega so se delavci v tej enoti dogovorili. Skupinska norma za 20 ljudi je lahko uspešna le tedaj, če se vsi delavci brez izjeme zavedajo, da samo večja prizadevnost vsakega posameznika vpliva na to, da so OD cele skupine, s tem pa tudi vsakega delavca, višji. Rezultati pa kažejo, da se vsi delavci tega dejstva niso dovolj zavedali. Do takšnega zaključka so prišli tudi delavci v DE premazovalnica in sprejeli na zadnjem zboru delavcev sklep, da ostanejo sicer pri obliki skupinske norme, vendar ta ne bo več ena za celo enoto, ampak jih bo več in sicer za vsako delovno skupino (3—5 delavcev) posebna skupinska norma. Skoraj gotovo je, da bo takšna oblika nagrajevanja kmalu pokazala, da je .bolj

(Nadaljevanje na 3. strani)

STONE JERMAN - predsednik delavskega sveta podjetja

Člani DS podjetja so na svoji prvi redni seji v sredo, 27. aprila, izvolili za svojega novega predsednika Toneta Jermana konfektionarja avtoplaščev v avtopnevmatikarni II.

Tone Jerman se je rodil 17. januarja 1938 na Primskem. Leta 1952 se je zaposlil pri nas kot konfektionar avtoplaščev. Z delom je prekinil samo takrat, ko je služil kadrovske rok, sicer pa je vseskozi zaposlen v pnevmatikarni.

Do sedaj je precej aktivno delal v mladinski in sindikalni organizaciji, v delavskem svetu DE in v delavskem svetu podjetja. Tov. Jerman je tudi član organizacije Zveze komunistov.

Tov. Jermanu k izvolitvi čestitamo in mu želimo, da bi kar najbolje opravljal naloge in dolžnosti predsednika našega najvišjega samoupravnega organa. Prav gotovo ga v njegovi mandatni dobi čakajo, kot ves kolektiv Save, velike in težke naloge, zato bo tembolj potrebno, da mu vsi pri njegovem delu kakorkoli pomagamo in mu nudimo potrebno podporo.

Novoizvoljeni člani DELAVSKEGA SVETA podjetja

V prejšnji številki smo objavili le imena novih članov delavskega sveta, to pot pa objavljamo natančnejše podatke o novih članih, zaposlitvi v Savi, delovnih mestih in seznam članov delavskih svetov delovnih enot.

VALJARNA I: udeležbe na volitvah 89,8 %, neveljavnih glasovnic 16 %, v DS podjetja izvoljen **JANEZ KLEMENČIČ**, v tovarni je zaposlen 7 let, izmenski delovodja, rojen 1934, v DS DE izvoljeni Alojz Gornik, Marjan Pečar, Čulič Stefan.

VALJARNA II: udeležba na volitvah 97,5 %, neveljavnih glasovnic 10 %, v DS podjetja izvoljen **JOŽE JERUC**, delovodja sestavljalnice, rojen 1922, v tovarni je zaposlen 19 let; v svet delovne

enote izvoljeni Anton Grčar, Pavel Hrast, Mujo Humič, Jože Roblek, Branko Vuko.

VELOPNEVMATIKARNA: udeležba na volitvah 93,1 %, neveljavnih glasovnic 2,5 %, v DS podjetja izvoljen **EVGEN LANG**, kontrolor, rojen 1927, v tovarni zaposlen 10 let; v svet delovne enote izvoljeni Pavla Belcjan, Marija Golob, Andrej Gracar, Zofka Gros, Rezka Kastigar, Lang Evgen

AVTOPNEVMATIKA: udeležba na volitvah 95,5 %, neveljavnih glasovnic 3,6 %, v DS podjetja izvoljen **JANEZ GARTNER**, konfektionar avtoplaščev, rojen 1926, v tovarni zaposlen 19 let in **JOŽE NOGRAŠEK**, vodja stroja za oplet, žičnih jeder, rojen 1936, zaposlen v tovarni 7 let; v svet delovne enote izvoljeni: Janez Gartner, Mirko Gašpirc, Leon Kern, Jože Maček, Marija Matjačić, Jože Mišmaš, Miha Trojar, Slavko Kastigar, Ivan Uršič, Martin Zorko

PRESANI IZDELKI I: udeležba na volitvah 98,8 %, neveljavnih glasovnic 12,5 %, v DS podjetja izvoljen **STANE VOVK**, konfektionar prešanih izdelkov, rojen 1936, v tovarni zaposlen 6 let; v svet delovne enote izvoljeni: Omerz Milka, Anton Veselič, Vinko Režek, Marjan Gruden, Franc Jerman.

PRESANI IZDELKI II: udeležba na volitvah 95,9 %, neveljavnih glasovnic 11,8 %, izvoljeni v svet delovne enote: Franc Ceferin, Jakob Žibert, Veisseisen Henrik, Slavka Hafner, Jože Brlešč, Jože Černivec.

Nadaljevanje na 2. strani

FRANC VIDMAR - predsednik upravnega odbora

Na zadnji seji UO je bil izvoljen za novega predsednika tov. Franc Vidmar, tehnik kemije. Franc Vidmar se je rodil 28. 7. 1939 v Ljubljani. Končal je 3-letno gumarsko industrijsko šolo in nato izredno študiral na srednji tehnični šoli — gumarski oddelk. Zaposlen je v službi za organizacijo proizvodnje kot terminer. Ob izvolitvi mu čestitamo in mu želimo čim plodnejše delo v upravnem odboru.

Predvsem je potrebno omeniti, da so se povprečni osebni dohodki naših delavcev v prvih treh mesecih letošnjega leta zvišali le za 1% v primerjavi z lanskoletnim povprečjem ter da so bili v primerjavi z OD v lanskem zadnjem četrtletju za 11% nižji. To je gotovo glavni razlog, ki je sprožil

posebno v DE avtopnevmatikarne nižja kot februarja. Dokaz za to je tudi vrednost točke, ki je bila v avtopnevmatikarni marca za 6% nižja kot februarja. To pa nam je lahko tudi razlaga, zakaj so bili povprečni osebni dohodki delavcev v vsej tovarni za 2% nižji kot februarja. Vedeti moramo namreč,

26. aprila je bila v naši tovarni majhna slovesnost; šest naših sodelavcev je odšlo v pokoj, dva delavca so predstavniki kolektiva pogostili ob njihovi 50-letnici, enega pa za 25-letno službovanje v »Savi«. Čestitkam in željam se pridružujemo tudi mi.

Novoizvoljeni člani DS podjetja

TEHNIČNI IZDELKI: udeležba na volitvah 91,6 %, neveljavnih glasovnic 14,2 %, v DS podjetja izvoljen **JANEZ KOŠNJEK**, konfekcionar, rojen 1927, v tovarni zaposlen 12 let; v svet delovne enote izvoljeni: Rezka Ajdovec, Franc Belehar, Miro Hribljan, Janez Košnjek, Miha Lukanc, Rezka Rorič.

CEVARNA II: udeležba na volitvah 97,1 %, neveljavnih glasovnic 3,0 %, v delavski svet podjetja izvoljen **IVAN BONČA**, predgrevalec zmesi, rojen 1939, v tovarni zaposlen 4 leta; v svet delovne enote izvoljeni: Vule Cicmil, Irena Samuh, Gena Mohorko (vsi dve leti), Franc Feher, Marjan Knific, Anton Onišak, Milka Režek (vsi za eno leto).

KLINASTA JERMENA: udeležba na volitvah 100,0 %, neveljavnih glasovnic 18 %, v DS podjetja **DANIJELO KOS**, vulkanizer, rojen 1937, v tovarni zaposlen 6 let; v svet delovne enote: Iztok Fon, Nika Kobal, Danijel Kos (za dve leti), Nada Nemec, Franc Štefe, Marija Stern, Stane Toplišek (eno leto).

VARNOŠT PODJETJA (nadmestne): udeležba na volitvah 97,6 %, neveljav. glasovnic 20,5 %, v DS podjetja **AVGUST BENEDIK**, vratar, rojen 1914, v tovarni zaposlen 4 leta; v svet delovne enote: Brako Blagojevič, Franc Golob, Janez Kozar.

TRGOVSKA MREŽA: udeležba na volitvah 100,0 %, neveljavnih glasovnic 5,6 %, v DS podjetja **MATEVŽ STANJKO**, vodja TM, rojen 1913, v tovarni zaposlen 8 let.

SOP: udeležba na volitvah 95,8 %, neveljavnih glasovnic 11,5 %, v svet delovne enote: Marica Kokalj, Jernej Košnjek, Adalbert Mali (dve leti), Jože Copek, Franc Pušar, Stane Rotar, Ludvik Žibert (eno leto).

RAZVOJNO - TEHNOLOŠKA SLUŽBA: udeležba na volitvah 97,1 %, neveljavnih glasovnic 5,8 %, v svet delovne enote: Mara Zupan, Ivan Petelinšek, Pavla Kerč, Lojze Zalar (eno leto), Olga Selič, Alojz Gregorc, Jože Sinkovič (dve leti).

Izvoljene nove komisije delavskega sveta podjetja

Kadrovska komisija

1. Tone Štirn, predsednik
2. Janko Bajde, tajnik
3. Anton Šmajd
4. Slobodan Dinič
5. Jana Kavčič
6. Marijan Čeferin
7. Franc Mertelj

Komisija za prošnje in pritožbe pri DS

1. Anton Jerman, predsednik DS
2. Mile Milivojevič, predsednik
3. Franci Balanč

Komisija za racionalizacije

1. Svetislav Maksin, predsednik
2. Lojze Zalar, tajnik
3. Dominik Poženel
4. Filip Majcen
5. Franc Sirc
6. Aleš Zupan
7. Štefan Grubar

Člani notranje arbitraže

1. Rudi Babnik
2. Slavko Solar
3. Jurij Borič
4. Matija Barovnica
5. Marko Štuhec
6. Marijan Perpar
7. Franc Rotar
8. Franci Prislan

9. Lah Tone
10. Jože Mohor
11. Ivan Skofic
12. Franci Balanč
13. Helmut Turzanski
14. Tone Božič
15. Janez Ponebšek

Komisija za HTV

1. Anton Božič, predsednik
2. Rudi Nadižavec, tajnik
3. Ivan Petrič
4. Jaka Vadrjal
5. Štefan Zupan

Komisija za odlikovanja

1. Ciril Oman, predsednik
2. Janko Bajde, tajnik
3. Franc Belehar
4. Ciril Habe
5. Jože Bukovšek

Uredniški odbor

1. Vlado Lah, predsednik
2. Vule Cicmil
3. Jože Štular
- 4.
5. Mišo Čuhalev
6. Ludvik Pavšar
7. Pavle Gantar

Disciplinska komisija

1. Janez Sušnik, predsednik
2. Avgust Benedik
3. Stane Vovk

RACIONALIZATORJI

Marsikje govore, da je težko dajati predloge za racionalizacije, vendar imamo povsod možnost za to. Prav s predlogi lahko dosežemo množično sodelovanje celotnega kolektiva pri dviganju produktivnosti. Na vsak način je potrebno in nam vsem koristno odpravljati v sedanji praksi ugotovljene napake. Zastarele načine dela moramo zamenjati z boljšimi postopki dela, uvesti nove materiale, pripomočke in pomožne naprave. Mnogo je ljudi, ki imajo predloge za izboljšanje, čeprav so ti večkrat neznatni, drobni, toda mnogo pomenijo. Zato vsi sodelujemo pri delu in upravljanju. Dajanje predlogov izboljšuje proizvodnjo, povečuje veselje do dela, odpravlja obratno slepoto, izboljšuje odnose med zaposlenimi — vsem pa prinaša korist. Dajanje predlogov o proizvodnih izboljšavah krepi izmenjavo izkušenj v kolektivu ter prispeva velik delež k dobremu, smotrному vodenju ter vzgoji, kakršna mora biti v delovnem kolektivu.

Danes vam predstavljamo zopet dva naša racionalizatorja:

VIKTOR BIDOVEC je dal komisiji predlog za prezračevanje hale za tehnično blago in odvod vlažnega zraka. Po tej zamisli so montirali na sedmih oknih lopute z ročnim odpiranjem vsake lopute posebej, kajti mehanizacija za prezračevanje je zelo draga.

Za prezračevanje in odvod vlažnega zraka — izparin, sta montirana dva ventilatorja. Ta dva stalno v pogonu, ne glede na to,

membo, in sicer, da bi posteljno platno gumirali namesto s 15 samo z 10 premazi, s tem da bi nanašali na vsako stran blaga po 5 premazov. Teža bi se s tem zmanjšala, in sicer od 430 na 310 gramov na kvadratni meter. Kar je najvažnejše, pa je to, da blago kljub zmanjšanju premazov ne sme prepuščati tekočin pri manjšem številu premazov. S tem bi se skrajšal izdelovalni čas, prihranili pa bi tudi material.

Komisija za izume in tehnične izboljšave je naročila kalkulacijskemu oddelku, naj izračuna prihranek. Ker pa je komisija bila v dvomih zaradi eventualnih reklamacij kupcev, je predlagatelju izplačala samo akontacijo v višini 50.000 S din.

Komisija je delavskemu svetu predložila tudi poročilo o svojem delu za preteklo leto (za obdobje april 1965 — april 1966). Komisija je pri svojem delu ugotovila, da je v podjetju verjetno še veliko takih, ki bi prijavili tehnične izboljšave, vendar se jim to zdi nesmiselno zaradi predolgga reše-

Viktor Bidovec

ali so žaluzije v šednih oknih ali pa samo na straneh šeda, ker je za dvakratno menjavo zraka v hali, na kar je ventilacija računana, potrebno, da se zrak odvede v halo. Če bi ne bila v pogonu, bi se zrak menjaval le skozi vrata, kar pa bi ustvarjalo preprič, ki pa zopet ni zdrav za zaposlene v hali. S to napravo se doseže enakomerno odstranjevanje vlažnega zraka iz vse hale. Tudi vzdržnost opleska na konstrukciji bo mnogo daljša, ker se vlaga ne bo nabirala in kvarno vplivala na železno konstrukcijo. Za to zamisel ga je komisija nagradila z enkratno nagrado v višini 30.000 S din.

MIRKO JOVANOVIČ je dal komisiji za racionalizacije predlog za zmanjšanje števila premazov pri posteljnem platnu.

Vsem tistim, ki imajo opraviti s premazovalnico, je jasno, da nanašamo na eno stran blaga za posteljno platno 8 premazov, na drugo pa 7 premazov gumene raztopine. Skupno je to 15 premazov. Teža gumene plasti in blaga je 430 gramov na kvadratni meter. Imenovani je predlagal spre-

Mirko Jovanovič

vanja, ali pa se boje, da se ne bi omešili, če bi predlog odklonili. Komisija čaka od službe ali pa od posameznikov celo leto in pol, da dobi odgovor, če je realizacija nekega predloga možna ali ne. Se dalj pa traja sama realizacija ideje. Ker komisija, ki ocenjuje in pregleduje predloge, ne more (Nadaljevanje na 3. strani)

Člani novega DS volijo svojega novega predsednika

PREVLEKE VALJEV: v DS podjetja **MATIJA BAROVNICA**, izumski delovodja, rojen 1914, zaposlen v tovarni 24 let.

VRHNIKA: udeležba na volitvah 97,1 %, neveljavnih glasovnic 2,5 %, v DS podjetja **JOŽE SUHADOLNIK**, vulkanizer, rojen 1928, v tovarni zaposlen 5 let; v svet delovne enote: Pavla Kovač, Franc Moškoni, Pavla Rančov, Minka Žgavec.

MEHANIČNA DELAVNICA: udeležba na volitvah 84,7 %, neveljavnih glasovnic 8,3 %, v DS podjetja **FRANC HVASTJA**, ključavničar, rojen 1930, v tovarni zaposlen 11 let; v svet delovne enote: Janko Murnik, Anton Rebolj, Rudi Tičar.

ELEKTRODELAVNICA: udeležba na volitvah 93,1 %, neveljavnih glasovnic 3,7 %, v DS podjetja **MARIJAN ČEGERIN**, električar, rojen 1936, v tovarni zaposlen 7 let.

DELAVSKA RESTAVRACIJA: udeležba na volitvah 96,0 %, neveljavnih glasovnic 10,5 %, v DS podjetja **MILKA DRAŽUMERIČ**, kuharica, rojena 1933, v tovarni zaposlena 2 leti; v svet delovne enote: Janko Bajt, Cilka Bobnar (UO DR).

SLUŽBA KAKOVOSTI: udeležba na volitvah 93,0 %, neveljavnih glasovnic 5,4 %, v svet delovne enote: Dušan Homan, Ivan Omerz, Helena Zabret, Primož Triller.

NABAVNA SLUŽBA: udeležba na volitvah 100,0 %, neveljavnih glasovnic 23,7 %, v svet delovne enote izvoljeni: Jože Koželj, Slavko Bizjak, Jožica Gradišar, Jože Lakner, Andrej Mazora.

KADROVSKA SLUŽBA: udeležba na volitvah 94,4 %, neveljavnih glasovnic 5,9 %, v svet delovne enote: Štefka Dobnikar, Marica Rotar, Marica Hace, Marija Šifrer (eno leto), Rudi Nadižavec, Janko Bajde, Blaž Studen (dve leti).

GIC: udeležba na volitvah 100 %, neveljavnih glasovnic 0,0 %, v DS podjetja **MILE MILIVOJEVIČ**, inštruktor, rojen 1942, v podjetju zaposlen 3 leta.

FINANČNA SLUŽBA: udeležba na volitvah 93,5 %, neveljavnih glasovnic 8,2 %, v DS podjetja **JERICA ZUPAN**, obračun OD, rojena 1922, v tovarni zaposlena 23 let; v svet delovne enote: Štefan Gruber, Beba Brunskole, Marija Kežar, Magda Okorn, Perčič Vinko.

PRODAJNA SLUŽBA: udeležba na volitvah 90,7 %, neveljavnih glasovnic 3,4 %, v svet delovne enote Milan Kokl, Anton Kavčič, Roman Vrhnovnik, Vera Kert.

Kakšen je sestav novega delavskega sveta

1. SOLSKA IZOBRAZBA

do 4 razrede osn. šole	7—17,90 %
do 8 razredov osn. šole	9—23,07 %
s poklicno šolo	12—30,76 %
s srednjo šolo	7—17,94 %
z maturo	1—2,56 %
I. stopnja fakultete	2—5,11 %
II. stopnja fakultete	1—2,56 %

2. ZAPOSLENI PO DEL. MESTIH

DM	— 0
PDM	— 22 — 56,41 %
TDM	7 — 17,94 %
IDM	4 — 10,25 %
DIDM	6 — 15,39 %

3. ZAPOSLENI V DEL. ENOTAH

— proizvodnja	16 — 41,02 %
— vzdrževalne	7 — 17,94 %

— strokovne službe	16 — 41,02 %
Mladincev	2 — 15,11 %
Žena	4 — 10,25 %
Članov ZK	16 — 41,02 %

Povprečna starost 36,4 let; najstarejši (po letih) **JOŽE SVIGELJ** — 53 let — kunjač; najmlajši **MILE MILIVOJEVIČ** — 24 let, inštruktor.

4. ODDALJENOST OD TOVARNE

0—5 km	5—10 km	10—15 km
30	4	2
76,92 %	10,25 %	5,11 %
15—20 km	20—25 km	nad 25 km
—	1	2
—	2,56 %	5,11 %

Do izvolitve novega predsednika je sejo DS vodil njegov najstarejši član, tov. Jože Svigelj. T se mu je zgodilo že drugič in nalogo je dobro opravil.

Lepo uspela proslava PRVEGA MAJA

Uvodni govor je na proslavi prebral sekretar TK ZK SAVA Ciril Habe

To je skupina naših deklet in fantov, ki so v začetku letošnjega leta pričeli s folklornimi vajami. Pod vodstvom učitelja Andreja vsak teden pridno vadijo in na proslavi za 1. maja smo videli, da njihov trud ni bil zaman. Stojijo: Andrej — učitelj, Marinka, Minka, Beba, Marica, Radica in Magda ter harmonikaš Vinko

Naš Toni je skoraj že tradicionalen recitator na naših proslavah

čepijo pa: Toni, Roman, Jože, Mile, še en Jože in Ludvik

42. mednarodna avtomobilska razstava

Po zadnji razstavi so se pokazale še večje potrebe in zahteve po hitrejših motornih vozilih in s tem v zvezi tudi po gumah, ki nudijo večjo varnost in večjo udobnost na vožnji ter večjo ekonomičnost. V naslednjem sestavku povzemamo glavne novosti raznih firm, ki so jih pokazale na tej razstavi.

Continental

To podjetje, ki predstavlja največjega nemškega proizvajalca avtomobilskih gum, je pokazalo najboljše rezultate v iskanju udobnosti na vožnji ter v novih dimenzijah radialnih gum z rayonom in nylonom. Novost firme predstavljajo novi tipi potovalnih in športnih avtomobilov ter prikolic za letovanje, ki so zelo udobne in zanesljive pri vožnji v ovinkih. Te nizkoprofilne gume imajo odgovarjajoče dimenzije kot radialne gume, tako da pri zamenjavi ne pride do nikakih komplikacij. Imajo velik kilometrski učinek, nudijo majhen odpor na vožnji in zato manjšo porabo goriva, predvsem pa omogočajo hitrejši potniški ter tovorni promet. Karkasa te gume sestoji iz večih vložkov superrayon-korda v radialnem smislu, po obodu pa je trak iz žičnaste tkanine.

Ena od Continentalovih gum z nazivom »Ra P14« je konfekcionirana s kontinentalnim trakastim rayon kordom (CR6-kord), s čimer so radialne gume znatno napredovale. Pri njih so poleg velike stranske stabilnosti in visoke kilometrske vzdržljivosti dosegali tudi vožnjo brez bobnenja. Tudi poraba bencina je manjša. Uporablja se predvsem za športne in

hitre potovalne avtomobile. Značilna za CR6 je njegova razteznost in visoka raztezna trdnost. Ta tip se ponavadi dostavlja s kovinskimi vložki (Spike), zanj so razvili posebni labirintski profil.

Pomemben pa je tudi napredek in razvoj drugih gumarskih proizvodov za avtomobile. Tako so pri njih izdelali iz kontilana tesnila, ki lahko kljubujejo hidrofiziki tudi pri 80°C, medtem ko je prišlo prej do razgradnje že pri mnogo nižji temperaturi.

Dunlop

Tudi nemški Dunlop je pokazal pri avtoplaščih znaten tehnični napredek. Pokazali so najnovejšo izvedbo plaščev za vsa vozila. Za vozače hitrih potniških vozil je Dunlopova SP-radialna guma postala pojem. Izkušnje pri motornih dirkah so pomagale radialni konstrukciji v nadaljnjem razvoju. Nastala je guma z nadpovprečnim kilometrskim učinkom, veliko udobnostjo na vožnji in poleg tega odlično sedi na cesti. Razširjanje programa proizvodnje obsega tudi 300 tipov potniških avtogum za 7 evropskih držav, med njimi

tudi za vzhodno Nemčijo skupno s 70 dimenzijami oz. tipi Dunlopovih radialnih gum.

Pri Dunlopovih SP-gumah povzroča trak iz večih tekstilnih vložkov pod protektorjem večjo izdržljivost protektorjeve tekalne površine, to je, zmanjša obrabo, skupno s sprejemljivostjo profila pa daje odlično odpornost proti drsenju. S temi gumami dosežejo kratke zavorne poti, varnost pri hitri vožnji in v ovinkih in varno vožnjo pozimi in na mokrih cestah.

Poznani Dunlop B7 z varnostno ramo so razvijali dalje. Nova polibutadienska zmes je povečala kilometrski učinek, ta pa ne gre na škodo odlične odpornosti proti drsenju in dobrega obnašanja pri vožnji v ovinkih, dobrega zaviranja; posebno veliko prednost ima pri vožnji na mokrih cestah. B7 namreč odrine velik del vode izpod gume, preostali vodni film prebije, pri čemer pride do dobrega dotika s cestiščem.

Dunlop je razvil tudi tovarno avtomobilskih gum, kjer jih izdelujejo z nylonom in protektorjem,

Iz gumarske industrije v svetu

RACIONALIZATORJI

Nadaljevanje z 2. strani

sama takoj sprejeti ali odkloniti predlog oziroma poskrbeti za njegovo realizacijo, mora odstopiti predlog v proučitev različnih strokovnih službam in posameznikom. Vsak, ki predlog dobi, običajno z odgovorom zavlačuje, ker meni, da ni nujen ali pa zato, da bi se predlagatelj ne jezil namj zaradi morebitne neugodne rešitve.

Res je, da komisija stremi za tem, da predlog mato nagradi čim realneje, v kolikor ni možen obračun odškodninske osnove, kjer ni možno dobiti točnih podatkov ali ekonomskega obračuna.

Do aprila 1965 je komisija imela 6 rednih sej in obravnavala 22 novih predlogov, poleg tega še 26 starih (iz leta 1963 in 1964) od teh obravnavanih predlogov jih je komisija 30 sprejela in določila odškodnino v znesku 1.028.489 S din. Dvanajst predlogov pa je komisija odklonila in zanje izplačala 12.000 S din. Skupno je torej bilo izplačanih 1.040.489 S din, o ostalih 18 predlogih bodo še razpravljali. Od sprejetih predlogov je podjetje prihranilo letno 18.91.707 S din (velja za tiste predloge, kjer je bilo možno obračunati odškodninsko osnovo). Ta prihranek se nanaša samo na pet predlogov. Če pa upoštevamo še ostale predloge, pa je podjetje prihranilo gotovo preko 25 milijonov letno, najsi bo to na času ali materialu.

Iz tega je razvidno, da je v podjetju vredno dajati racionalizacijske predloge, kajti vsak predlog je dobrodošel, vse pa spodbuja k večji OD, ki jih prejmejo kot nagrado ali odškodnino.

Ce na koncu primerjamo, da smo prihranili 25 milijonov in izplačali 1.040.489 S din, je to komaj 4,2 %, ostalih 95,8 % pa je ostalo v tem letu podjetju. Vsa ostala leta pa ostane 100 % podjetju, kajti odškodnina se šteje samo za eno leto prihranka.

ANDREJ KOŠIČ

LOJZE ZALAR

O nagrajevanju . . .

Nadaljevanje s 1. strani

stimulativna od dosedanje in da bo proizvodnja pričela naraščati.

Tudi svet DE prešani izdelki II se je pred kratkim na svojem sestanku ukvarjal s problematiko nagrajevanja.

Ugotovitve vseh delavcev v raznih DE so si bile edine v tem, da je treba v dosedanjem sistemu delitve OD v naši tovarni nekaj napraviti, ker tak kot je, ni več stimulativen. Tu gre predvsem za dve stvari:

a) vskladiti potrebne analitske ocene vseh delovnih mest v tovarni

b) vskladiti je potrebno normative časa oz. količine ter na podlagi takšnih norm, ki bodo hkrati osnova za

— kalkulacije in plan

— delitev mas OD med delovnimi enotami in,

— delitev OD znotraj delovnih enot med posamezne delavce, ponizkušati preiti na nagrajevanje po internih cenah za vse faze dela.

Podobnega mnenja so bili tudi člani prejšnjega delavskega sveta podjetja, ko so na svoji zadnji

15. redni seji izvolili komisijo, ki je dolžna nadzorovati delo pri izdelavi opisov delovnih mest in vsklajevanju norm ter izdelati predlog analitske ocene delovnih mest. Komisija ima določen rok — omenjeno delo mora dokončati v 6 mesecih.

Predno zaključimo sestavek, je prav, da opozorimo tudi na sklep zadnje izredne seje delavskega sveta podjetja (25. aprila letos) o revalorizaciji osebnih dohodkov za 12,4 % mesečno. Ta sklep, ki je bolj začasnega značaja, temelji na predpostavki, da bomo tudi v naslednjih mesecih letošnjega leta trošili surovine prav tako racionalno kot smo jih v prvem tromesečju.

Od nas vseh, posebno od delavcev v proizvodnji, pa bo odvisno, če bodo osebni dohodki še naprej naraščali. Velike rezerve imamo še vedno v boljši kvaliteti izdelkov in prihranku pri materialu. Zato mora biti osnovno vodilo nas vseh ne le — več delati, ampak predvsem delati bolje in kvalitetneje. Samo če bomo tako delali, lahko pričakujemo, da bodo naši osebni dohodki višji, kot so.

novitve do danes. V nizkoprofilnih gumah so dosegli prednost pred proizvodi drugih firm v tem, da imajo njihove gume še dobro dušenje in mehak tek.

Od skupine radialnih gum so odskočili s svojim novim proizvodom z oznako Max Rallye. Tu so si postavili sledeči cilj: večjo varnost in udobnost na vožnji ter večjo ekonomičnost. Vse to so dosegli s široko tekalno površino s profilom, ki ima temu prilagojeno konstrukcijo ter z uporabo novo razviti, zboljšanih zmesi. Novi profil protektorja s finim polfiliranjem in zarezi v več smereh je rezultat temeljitih študij in daje pri vseh situacijah na vožnji sigurno oprijemanje cestišča. Pri tem so posebno pazili na to, da na mokrih cestah voda prodre čimprej v utor profila. Posrečena konfektinacija blokastnega in rebrastega profila daje enakomerno obrabo in s tem poveča ekonomičnost. Hrpu na vožnji je bil zmanjšan z izbiro komplicirane konstrukcije.

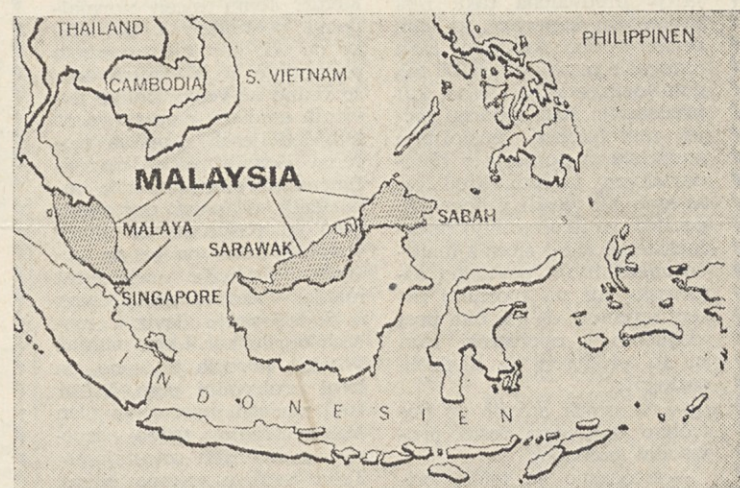
Fulda

Pri potniških gumah ima prednost v lastnostih Fuldin nizkoprofilni Diadan s široko tekalno površino, kar daje najboljšo lego in prenos sile na cestiščih, pa tudi odlično stransko stabilnost. Proizvodno radialnih gum so tudi dimenzijsko razširili.

Pri tovornih avtomobilskih gumah so povečali asortiment radialnih plaščev. Tako dajo LL-tovorne gume z nylon-karkaso boljše dinamične lastnosti, predvsem se zmanjša akumuliranje toplote na samem plašču.

Po reviji Gummi Azbest
Kunststoffe 2/1966

Malezija in naravni kavčuk

Malezija je zveza štirinajstih držav in na površini 337.000 km² živi 11 milijonov prebivalcev. Na približno 1.850.000 hektarih zemlji gojijo nasade kavčukovca.

Malezija je največji proizvajalec naravnega kavčuka na svetu. Ekonomska vrednost tega iskanega proizvoda je za Malezijo življenjskega pomena, saj prinaša letno 3 milijarde dolarjev. Kavčuk j postavil Malezijo na trdna tla in ji omogočil investicije v nove objekte ter izboljšanje življenjskih pogojev prebivalstva.

Toda časi, v katerih je bil naravni kavčuk brez konkurence, so minili. Na tržišču se je pojavil sintetični kavčuk. Proizvajalci naravnega kavčuka se trudijo, da bi znižali ceno in dvignili kakovost ter s tem uspeli na svetovnem tržišču.

V glavnem mestu Malezije, v Kuala Lumpurju, stoji upravno poslopje Malayan Rubber fund board, kjer je sedež organizacije producentov. Njihov najvažnejši cilj je, uspeli na svetovnem tržišču. To pa je možno le z odlično organizacijo proizvodnje, z znižanjem proizvodnih stroškov ter z raziskovalnim delom v nasadih kavčukovca.

Za vsak funt, ki ga izvozijo, so določili davek, ki je namenjen za raziskovalno delo. S tem denarjem financirajo znanstveni inštitut za naravni kavčuk na Malaji, inštitut v Angliji ter inštitut v drugih deželah sveta.

Zelo zanimiv je znanstveni inštitut za naravni kavčuk na Malaji — Rubber Research Institute of Malaya. Ustanovljen je bil leta 1925. V njem dela okoli sto znanstvenikov. Inštitut ima 1.200 hektarov skrbno urejenih tropskih plantažnih nasadov. Vsak oddelek inštituta ima posebno nalogo.

Oddelek za biologijo skrbi za gojitev in nego kavčukovih nasadov. V glavnem so naloge biolo-

škega inštituta naslednje: vzgoja plemenitih rastlinskih vrst, ki dajejo visok donos, izboljšanje pogojev za rast dretev, raziskave tal, metode gnojenja in razmnoževanje ter borba proti škodljivcem in boleznim.

Oddelek za kemijo se ukvarja s proizvodnjo in predelavo kavčuka od debla do potrošnika. Raziskuje vse stopnje proizvodnje, nova dognanja predelave, kemično modifikacijo in tehnološko vrednost. Poleg točnega datuma kupljenega blaga mora dobiti kupec tudi tehnično klasifikacijo, npr. vulkanizacijsko svojstvo kavčuka itd. Letno klasificirajo 45 tisoč ton kavčuka. Na ta način klasificiran kavčuk je že dlje časa v prodaji pod oznako DYNAT in Standard Malaysian Rubber (SMR). V novejšem času raziskujejo postopek predelave v granuliran kavčuk, ki se lažje suši in stiska v manjše bale.

Inštitut ima tudi dobro urejeno svetovalno službo. Raziskuje proizvodnjo kavčuka, pripravlja statistične podatke za javnost in redne publikacije v treh jezikih.

Malezija ni samo največji proizvajalec, ampak je tudi središče bogatih izkušenj moderne proizvodnje naravnega kavčuka.

Po reviji »Natural Rubber«

So tudi objektivne težave

Veliko nas je, ki smo pri izplačilu osebnih dohodkov malce nervozni. Vsak delovni dan posvečamo vso skrb in odgovornost nalogi, ki se nam postavlja: narediti tisto, kar je planirano. Vendar nam to preneka dan ne uspe, marsikdaj zaprek ne moremo premostiti in tako zaostajamo za planom. Poglejmo:

Zakaj dajemo v plan novourejene oziroma postavljene preše, če pa že prejšnje komaj da nasitimo? Treba je zagotoviti ves nemoten delovni proces, delo, potem planirati zmogljivost. Drugi problem so protektorji. Tu je treba najti nekoga, ki bo odgovoren, če zaradi protektorja delavci v pnevmatikarni ne morejo delati. Se več bi lahko navedel primerov, ki so vzrok neuspeha enote. Za vse to naj bo prikrašena pnevmatikarna, breme naj nosijo delavec, predelavec, delovodja in vodja DE. Pa poglejmo, koliko truda je treba vložiti za izdelavo 100 ton potniških plaščev ali preko 20 tovornih skomfencioniranih, preko 500 ton raznih dimenzij avtomobilskih zračnic in še in še so delovna mesta, ki zahtevajo voljo, moč in sposobnost delavca, da je kos svojim nalogam. Delavec pride na delo zato, da dela ter tudi iz dneva v dan izpolnjuje svojo nalogo. Kadar pa so na primer polizdelki slabi,

neuporabni, takrat delavec ne dela. Pravimo, ne dela, pa čeprav je zato prišel, da bi delal, kakor vsak dan.

Vsak delavec se boji neproduktivnega dne, ker če ni vložnega dela, ni denarja, osebne dohodke delimo na osnovi vložnega dela. Nekoč bo le nekdo moral postati odgovoren, zakaj produktivnost ni na zadovoljivi stopnji ali drugače povedano, zakaj ne dosegamo planskih obveznosti. Iz navedenega se lahko vidi, da samo delavci le niso krivi zaradi neizvršenih obveznosti niti vodstvo enote. Pri tem je vrsta nerešenih problemov, ki zavirajo reden potek dela — pri izplačilu OD pa to občutimo vsi. Nikakor si ne moremo zamisliti, zakaj naj bo delavec, ki je skozi ves mesec delal, prikrašan, kadar prejme plačilo. Morda je delal več in bolj kvalitetno kot prejšnji mesec, denarja pa je dobil manj. Prav to je tisto, kar delavce mori in jim jemlje voljo do dela. Tudi predelavec in ostali režijski delavci enot nismo pravilno plačani, delaš in se zalagaš, da bi enota čimveč naredila, osebni dohodki pa se nam obračunajo po uspehu celega kolektiva. S tem se nikakor ne strinjamo.

Plačani bi morali biti po uspehu tiste enote, v kateri in za katero delamo.

VINKO CUDERMAN

MNENJE STROK. SLUŽB: SOP, EOS IN FIN. SLUŽBE

S perspektivnim programom razvoja našega podjetja je predvidena taka rast proizvodnih kapacitet, ki nam bodo v čim krajšem času omogočile proizvesti 30.000 ton gumijevih izdelkov letno, kar predstavlja šele spodnjo mejo rentabilnosti poslovanja gumarskega podjetja v mednarodnem merilu. Sredstva, ki smo jih vložili v nove kapacitete za proizvodnjo pnevmatik se sedaj sicer z manjšo zakasnitvijo postopno aktivirajo, mi pa moramo pri tem stremeti, da jih čim prej vključimo v operativni plan in to predvsem iz sledečih razlogov:

— na novih strojih je potrebno dokončno rešiti proizvodni postopek

— istočasno je treba priučiti delavce, ki bodo delali na teh strojih

— delovanje in kvaliteto strojev je treba ugotoviti še v času, za katerega daje proizvajalec garancijski rok.

In končno, kar je najvažnejše: ključni stroji za proizvodnjo pnevmatik predstavljajo veliko finančno obremenitev za podjetje in v kolikor le-ti ne obratujejo, lahko bistveno poslabšajo gospodarski položaj kolektiva. Zato ni čudno, da povsod po svetu posvečajo temu problemu največjo pozornost. Tako ima npr. znana pnevmatikarna »ALLIANCE« v Izraelu pri 650 zaposlenih kar 70 kvalificiranih delavcev stalno plačanih v rezervi samo zato, da se proizvodnja ne ustavlja.

Žal so naši pogoji dela trenutno taki, da ne moremo slediti temu sicer normalnemu postopku. V pogojih, ki po več kot štiri mesece prizvodejo v letošnjem letu še vedno ne vemo, koliko deviznih sredstev nam bo za to leto dodeljenih, si pač ne moremo dovoliti sicer upravičenega povečanja števila zaposlenih. Mesečni operativni plan se postavlja za mesec vnaprej, vmes pa se na nesrečo situacija velikokrat menja. Tako se je podatek o dodeljevanju deviz v mesecu aprilu kar 4-krat menjal. V takih pogojih je jasno, da letni proizvodni plan, kakor tudi mesečni operativni plan izgube svojo trdno osnovo in za njim zaostajamo. Tako nam preostane edino, da v danih pogojih proizvedemo čim več in predvsem čim bolj kvalitetno ob čim manjši porabi dragocenih surovin. To so trenutno največje naše rezerve in ravno tu nas čakajo vse bolj odgovorne naloge. Temu bo treba v najkrajšem času prilagoditi celoten sistem delitve OD.

Če v delovni enoti nastane izpad proizvodnje zaradi slabih polizdelkov, ki jih je proizvedla druga delovna enota, mora DE zahtevati povračilo OD. V kolikor ne pride do sporazuma med priizdatima DE rešuje take spore arbitražna komisija.

Vodje proizvodnih DE, izmenski delovodje ter ostali režijski delavci v DE pa so že sedaj nagrajeni po uspehu njihove delovne enote.

Preberite tudi tole!

Že večkrat smo na uredniškem odboru razpravljali o tem, da bi v našem glasilu vpeljali stalno rubriko, v kateri bi objavljali vaša vprašanja — in seveda odgovore služb ali posameznih delavcev — na katere bi se vprašanja nanašala.

Vprašanja se lahko nanašajo na primer na področje Zakona o delovnih razmerjih (dopusti, izredni dopusti, pravice nosečnic in mater) dobili boste lahko tudi pravne nasvete, pojasnila s področja finančnega poslovanja, organizacije in drugo. Poleg vprašanj, ki se bodo nanašala

na zakone in sprejete pravilnike ter splošne akte v našem kolektivu, bomo skušali odgovoriti tudi na ostala vprašanja (npr. delo posameznih služb) itd.

Toda takoj na začetku se moramo domeniti: ne bomo odgovarjali na vprašanja, ki bodo prišla v uredništvo nepodpisana! Vsakdo, ki bo želel dobiti pojasnilo na kakršnokoli vprašanje ali razlago, naj se jasno podpiše pod vprašanje. Če bo želel ostati nepodpisan, anonimno, naj to pripiše in mi imena in priimka ne bomo objavili.

Uredništvo

Organizirali smo strokovno ekskurzijo v TAM in HE MO Maribor

Tovarniški komite mladinske organizacije v tovarni Sava je zadal klub mladih proizvajalcev, da organizira strokovno ekskurzijo v tovarne sorodne proizvodnje in tovarne kooperantov.

Nujno pa je, da ima mladinska organizacija na razpolago nekaj denarja, če hoče nalogo izpolniti. Zaradi, kot temu pravimo, novih pogojev dela, je bila tudi mladinska organizacija prizadeta, saj smo dobili finančna sredstva za svoje delovanje šele v sredini naše mandatne dobe. Z velikim prizadevanjem smo uspeli in »ujeli« zadnjo našo priložnost (pred letnim kolektivnim dopustom) in jo izkoristili za ogled tovarne TAM in hidroelektrarne Mariborski otok.

Na oglasni deski (zidni časopis) smo obvestili mladince o pripravah za ekskurzijo. Odziv je bil velik in je nas, organizatorje, kar

loški postopek, kako nastajajo avtomobili.

Mi, ki smo bolj navajeni na gumene proizvode, smo z očmi

presenetil, saj smo v zelo kratkem času dobili 70 prijav. Na razpolago smo imeli le avtobus z 52 sedeži in pred nami je bila težka in nevhvalna naloga: izbrati izmed 70 dobrih, 52 še boljših in bolj zaslužnih. Trudili smo se, da je bil izbor kandidatov čim bolj pošten in pravičen.

Iz Kranja smo odšli v soboto, 16. aprila, že zgodaj zjutraj. Med potjo v Maribor smo se ustavili na Trojanah, kjer se je večina odločila za trojansko specialiteto — krofe. Pot smo nadaljevali, dokler nas avtobus ni pripeljal pred tovarno TAM. Vodja naše ekskurzije Tone Horvat je po kratkem razgovoru z vratarjem prijavil naš prihod. Mi smo ta čas izrabili za skupinski posnetek pred tovarno. Dobro uro smo si ogledovali tovarno, vodči pa so nam v grobem prikazali, in pokazali tehnološki postopek, kako nastajajo avtomobili.

brskali po avtomobilih ter iskali v njih naše izdelke. Imeli smo možnost videti, da avtomobilov še dolgo ne bo mogoče izdelovati brez gumenih delov in to od amortizerjev do najbolj vidnih delov — avtoplaščev. Vodja smo povprašali, če se kot kooperantje dobro razumemo. Odgovoril nam je, da nima kaj pripomniti. Ne vem, če je mislil resno, ali nam je želel samo narediti dober vtis. Pri vratarju smo se mu ob slovesu prisrčno zahvalili za prijazen sprejem. Po kratki vožnji skozi Maribor smo prispeli do elektrarne. Ob tem moram posebno pohvaliti vodja, ki sta s svojo prijaznostjo vzbudila zanimanje nas vseh za ta objekt. Povedala sta nam, kako je nastajala elektrarna in pokazala ter povedala, kako nastaja električni tok. Marsikateremu izmed nas je postalo tako jasno, zakaj daje kuhalnik od

Poštarski dom na Pohorju, kjer smo prenočili. V ospredju je naša Marica. Spodaj: posnetek pred vhodom v TAM

sebe toplotno energijo, ko ga priključimo na električno omrežje. Za dobro voljo in trud, ki sta nam ga izkazala, smo se jima prisrčno zahvalili in zaželeli še mnogo, mnogo — vode.

Že precej utrujeni in lačni smo se napotili v štajersko prestolnico — Maribor. Tu nam je dal vodja ekskurzije tri ure prosto. Med tem časom smo si ogledali znamenitosti tega mesta. Organizatorji pa smo morali urediti nekatere formalnosti glede prenočišča in hrane na Pohorju. Trudili smo se, da poiščemo kvaliteten dom in poceni. Rezervirali smo Poštarski dom, ki je priznan po dobri postrežbi in ugodni legi. Tja smo prispeli proti večeru. Pri Kompassu nam niso lagali, direktor doma je imel za nas že vse pripravljeno in še sam je k temu mnogo prispeval, da smo se zares prijetno počutili. Zvečer smo se malce zavrteli ob poskočnih vižah, za katere so poskrbeli fantje iz Maribora. V nedeljo smo se porazkropili po Pohorju. Dan smo preživeli v naravi med zelenjem, kakršnega nam lahko nudi samo naše zeleno Pohorje, bujno zaraščeno z gozdovi.

Proti večeru smo se z nasmejanimi obrazi in židane volje vračali proti domu. Ne vem, v koliko lahko ocenim, kako nam je ekskurzija uspela, toda če si priključim v spomin vedre, nasmejan in razigrane obraze mladih ljudi, lahko rečem, da si še vsi želimo na tak način izkoriščati naše proste dneve.

JOŽE COPEK

Mar je res temu kriva norma?

Tistim v obratu II, ne bo težko najti prizora, ki se nam nudi in ki smo ga ujeli v naš objektiv. Tudi tujec, ki se bo slučajno znašel v obratu II — našem novem obratu — bo začuden obstal.

Mesto: prostor za skladiščenjem gotovih izdelkov na Gašpetu. Molina in ostali gumirani odpadki so razmetani po vsem prostoru med travo in kamenjem.

Vse skupaj ne bi bilo tako »grozno«, če se med odpadnim materialom ne bi našla tudi molina, kot jo vidite na sliki.

Nekoga od tistih delavcev, za katerega smo menili, da je vsaj soodgovoren, smo povprašali, zakaj tako delajo.

Odgovoril nam je: »Ja, saj je tudi norma tako prenapeta, da ne moreš nikamor.«

No, če bi hoteli pisati o naših normah in o problemih normiranja, bi bila cela številka Sava premajhna za to!

Vprašujemo se, ali je takšemu stanju res krivo normiranje in norme? Prav gotovo ne! Prizadeti bi morali vedeti, da so primeri, kot je ta, izraz malomarnosti in slabega odnosa do dela ter materiala,

neresnosti in nediscipline na delovnem mestu ter misli »saj ni moje!«

Povsod skušamo omejiti porabo materiala, prihraniti sto ali dvesto tisoč dinarjev pri splošnih stroških — nekateri pa si dovolijo takšne razmetavanje! In to mi plačamo z devizami!

Najslabše pri tem pa je, da je tega vsak dan več. Molina na sliki smo nabrali enkrat, iz dveh večjih kupov, ki jih tudi naenkrat pripeljejo na »odpade«.

LOJZE ZALAR

